

ΒΙΒΙΑΝ ΜΑΡΚΟΥ

Το
κορίτσι
που
αγαπούσε
τα
βιβλία

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Το κορίτσι που αγαπούσε τα βιβλία**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Βίβιαν Μάρκου
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Ευδοξία Μπινοπούλου
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Τζίνα Γεωργίου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά

© Βίβιαν Μάρκου, 2017
© Φωτογραφίας εξωφύλλου: Deborah Rabinowitz/Arcangel
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2017

Πρώτη έκδοση: Ιούνιος 2017, 3.000 αντίτυπα

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-2049-3
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-2050-9

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • http://blog.psychogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head Office: 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • http://blog.psychogios.gr

ΒΙΒΙΑΝ ΜΑΡΚΟΥ

Το
κορίτσι
που
αγαπούσε
τα
βιβλία

*Στην Αγγέλα.
Με εκτίμηση και αγάπη.*

*Τα βιβλία υπήρξαν το διαβατήριό μου για την
προσωπική μου ελευθερία.*

Όπρα Γούνφρεϊ

*Το να γνωρίζεις ότι έχεις ένα καλό βιβλίο να
διαβάσεις προτού κοιμηθείς συνιστά μια από
τις μεγαλύτερες απολαύσεις της ζωής.*

Βλαντιμίρ Ναμπόκοφ

1

Τα πρωινά με ξυπνά ο Σέρλοκ. Με φιλιά, αγκαλιές και με διάφορα άλλα. Στις εφτά παρά είκοσι ακριβώς.

Στην αρχή, με φιλά στο πρόσωπο. Έπειτα χώνεται κάτω από τα σκεπάσματα και με φιλά στον λαιμό, στο στήθος, στα μπράτσα, όπου βρει. Έπειτα ξαναβγαίνει από τα σκεπάσματα και αρχίζει να ψάχνει το στόμα μου. Όταν χώνω το κεφάλι μου κάτω από το πάπλωμα, πολύ απλά χώνεται πάλι κι αυτός από κάτω και επιμένει. Τον αγαπώ κι εγώ, αλλά εκείνος το παρακάνει.

Πρώτον, με αγαπά πολύ περισσότερο. Είναι φανερό.

Δεύτερον, ανυπομονεί να ετοιμάσω το πρωινό του. Πεινάει σαν λύκος.

Τρίτον, θέλει να βγούμε έξω, και μάλιστα τώρα. Άμεσα.

Ο Σέρλοκ, όπως θα καταλάβατε, είναι ο σκύλος μου.

Είναι παγκ. Είναι τόσο άσχημος, που δεν μπορείς παρά να τον πεις όμορφο. Έχει δύο τεράστια, γουρλωτά, απαρηγόρητα μάτια γεμάτα θλίψη και τρεις βαθιές ρυ-

τίδες στο μέτωπο. Και μια κόκκινη γλώσσα που η μισή κρέμεται μονίμως έξω από το στόμα του.

Και με κάνει ό,τι θέλει.

«Εντάξει», του λέω. «Εντάξει. Δώσε μου μονάχα δύο λεπτάκια ακόμα, ναι;»

Με τον τρόπο του, απαντά: Όχι. Κανένα. Ούτε μισό. Σήκω.

Αναστενάζω.

Κάνω άλλη μία ανέλπιδη απόπειρα να του κρυφτώ, αν και ξέρω πως αποκλείεται να τα καταφέρω.

«Σέρλοκ», λέω, «μη, αγάπη μου. Μη, να χαρείς...»

Δεν πιάνει.

Ποτέ δεν πιάνει.

Ο Σέρλοκ θέλει να φάει και θέλει να βγει βόλτα. Κανονικά το δεύτερο προηγείται, αλλά όχι όταν μιλάμε για τον Σέρλοκ. Ο Σέρλοκ πάντα πεινάει, σαν λύκος. Ακόμα κι αν έχει μόλις φάει.

Δεν υπάρχει διαφυγή. Δεν υπάρχει διέξοδος. Το ξέρω καλά, και κακώς υποκρίνομαι κάθε πρωί.

Σηκώνομαι αναστενάζοντας και ψάχνοντας στα τυφλά τα γυαλιά μου. Ο Σέρλοκ χοροπηδάει επάνω μου και με τα οχτώ του κιλά και με ξαναρίχνει στο κρεβάτι.

Με αγαπά, ναι, αλλά είναι ανυπόφορος και ατσούμπαλος εραστής.

«Σέρλοκ», λέω πάλι. «Άσε με».

Μου γλείφει το πρόσωπο. Έχει χαρεί πολύ που του μιλάω και θέλει να το δείξει.

«Σέρλοκ».

Τίποτε. Συνεχίζει.

Γιατί είναι πρωί, και τα πρωινά παίζουμε πάντα το ίδιο και το ίδιο μονόπρακτο.

Και αυτό είναι το καλύτερο κομμάτι της ημέρας μου.

Εγώ, ο Σέρλοκ και το κρεβάτι μου.

Ωραίο κρεβάτι. Διπλό. Σχεδόν τριπλό, εδώ που τα λέμε. Είμαι ένα εξήντα πέντε, είμαι μάλλον αδύνατη και δεν πιάνω πολύ τόπο. Και ο Σέρλοκ πιάνει πολύ λιγότερο. Θα χωρούσαν κι άλλοι εδώ πάνω, σκέφτομαι συχνά. Άλλος ένας, τέλος πάντων.

Όχι ότι είναι μια παρήγορη σκέψη αυτή, βέβαια.

Δεν είναι...

Αχ, Θεέ μου, πρέπει να σηκωθώ. Από το μεγάλο, κινγκ σάιζ κρεβάτι μου.

Το μονόπρακτο τελειώνει, κυρίες και κύριοι, και αρχίζει το θέατρο. Το μεγάλο θεατρικό που είναι η ζωή μου.

Μακάρι, μακάρι να έμενα λίγο ακόμα στο κρεβάτι με τον Σέρλοκ. Έστω δύο λεπτάκια ακόμα.

Έξω, τα μαγαζιά είναι όλα κλειστά. Προφανώς. Είναι εφτά και δέκα. Κανένας λογικός άνθρωπος δεν ανοίγει το μαγαζί του στις εφτά και δέκα.

Εκτός από τον κύριο Κώστα, που έχει τα χρώματα-σιδηρικά.

Ο κύριος Κώστας ανοίγει το μαγαζί του στις έξι και μι-

σή. Κανείς δεν ξέρει γιατί. Κανείς δεν έχει ψωνίσει από το μαγαζί του πριν από τις οχτώ με οχτώμισι, κι αυτό πάρα πολύ σπάνια και μόνο σε εξαιρετικά έκτακτες περιπτώσεις. Κανείς δε θέλει μία βίδα ή ένα κουτί μπογιά στις έξι και μισή τα χαράματα. Ούτε στις εφτά. Ούτε στις εφτά και δέκα. Αλλά ο κύριος Κώστας δε φαίνεται να νοιάζεται. Πολύ συχνά, σκέφτομαι ότι κοιμάται εκεί μέσα.

Μπορεί και να κοιμάται στ' αλήθεια, δεν ξέρω.

«Καλημέρα, Δήμητρα».

Εγώ είμαι η Δήμητρα.

«Καλημέρα, κύριε Κώστα».

«Να κεράσω καφέ;»

«Αχ, όχι, κύριε Κώστα, ευχαριστώ, πρέπει να πάω στη δουλειά».

«Έλα, πάρε τουλάχιστον ένα μπισκοτάκι».

«Δεν προλαβαίνω τώρα, κύριε Κώστα, να 'στε καλά, πρέπει να βιαστώ».

Ο κύριος Κώστας με κοιτάζει και τα μουστάκια του γελάνε. Φοράει ένα τεράστιο μπουφάν με κουκούλα και γαλότσες. Τίποτε άλλο δε φαίνεται επάνω του· μόνο το μπουφάν του και οι γαλότσες του. Έχει βγάλει ήδη έξω στο πεζοδρόμιο ένα τραπεζάκι, δύο σκαμπό και διάφορα από τα πράγματα που πουλάει: μια κουλούρα λάστιχο, ένα ζευγάρι γαλότσες σαν τις δικές του, δύο πτυσσόμενες σκάλες, τέτοια.

«Πάντα βιαστική και προκομμένη», μου λέει.

Αχ, κύριε Κώστα μου, να χαρείς, σκέφτομαι.

«Ευχαριστώ, κύριε Κώστα», λέω. «Σαν εσάς όμως δεν είναι κανείς. Πάμε, Σέρλοκ», λέω στον Σέρλοκ.

Και ο Σέρλοκ με τραβάει τρέχοντας προς τη γωνία.

Θα πάμε σε άλλες είκοσι, πάνω κάτω, γωνίες, θα τις μωρίσουμε όλες σχολαστικά και θα τις μαρκάρουμε επίσης όλες και εξίσου σχολαστικά. Είναι δικές μας και πρέπει να τις υπερασπιζόμαστε διαρκώς απέναντι στα μοχθηρά και παμπόνηρα σκυλιά της νύχτας, που όλο το βράδυ εξύφαιναν σχέδια για να μας τις αποσπάσουν με δόλο.

Ακόμη κοιμάμαι λιγάκι, αλλά τα πόδια μου ξέρουν τον δρόμο απ' έξω κι ανακατωτά.

Κι έτσι όμορφα και ωραία έχει πάει ήδη εφτάμισι.

Και φυσικά δεν έχω πει καφέ ακόμη.

Και ούτε προβλέπεται να πιω προτού φτάσω στο γραφείο.

Χρειάζομαι τρία τέταρτα της ώρας για να πάω εκεί: δέκα λεπτά ώσπου να φτάσω στο μετρό, πέντε λεπτά για να περιμένω να έρθει ο συρμός, δεκατρία λεπτά κουτουλώνας στη διαδρομή, και άλλα δέκα περπάτημα ώσπου να βγάλω τα κλειδιά από την τσάντα μου και να ανοίξω.

Άρα, μου μένουν επτά λεπτά όλα κι όλα για να ξανανέβω σπίτι, να καθαρίσω με ένα μωρομάντιλο τα πόδια του Σέρλοκ, να του τα σκουπίσω με την πετσέτα του, να του πω να μην ανησυχεί και ότι η μαμά θα πάει στη δουλειά αλλά δε θα αργήσει, να κοιταχτώ στον καθρέφτη, να κάνω μια γκριμάτσα απελπισίας, να φορέσω το καλό μπουφάν μου, να φορτωθώ στην πλάτη την τσάντα μου που ζυγίζει

περισσότερα κιλά από τον Σέρλοκ, να χαϊδέψω το δύστροπο κεφαλάκι του και να κλειδώσω πίσω μου την πόρτα.

Έχω κάνει ντους, έχω ντυθεί και έχω ετοιμαστεί προτού κατεβούμε για την πρωινή μας βόλτα, οπότε εκείνα τα εφτά λεπτά είναι υπεραρκετά.

Είμαι γρήγορη.

Το ξέρω.

Όπως επίσης ξέρω πως είναι ανοησία να τα μετράω. Όχι για κανέναν άλλο λόγο, αλλά γιατί πάντα βγαίνουν εφτά.

Όσπου να φτάσω στον σταθμό του μετρό, έχω χαιρετηθεί και με άλλους στη γειτονιά. Μου αρέσει, δεν το κρύβω. Αυτή η καθημερινή ρουτίνα με κάνει και αισθάνομαι ασφάλεια: όλα είναι καλά, σκέφτομαι, όλα πηγαίνουν ρολόι· ο ουρανός εξακολουθεί να στέκεται στη θέση του και δε δείχνει έτοιμος να πέσει στο κεφάλι μας.

Όχι ακόμη τουλάχιστον.

Μιλάω, πρώτα πρώτα, με την κοπέλα που εκείνη την ώρα ανοίγει το καφέ-μπαρ απέναντι από το σπίτι μου, την *Ίντριγκα*. *Ίντριγκα* λένε το καφέ, την κοπέλα τη λένε Άννα. Δείχνει πάντα αγουροξυπνημένη και βαριεστημένη, αλλά δουλεύει με πειθαρχία και ετοιμάζει το μαγαζί μέσα σε λίγη ώρα. Γενικά ονειρεύομαι ξύπνια κάθε πρωί πως κάθομαι κι εγώ σε ένα σκαμπό στην *Ίντριγκα* και πίνω τον καπουτσίνο μου διαβάζοντας ένα βιβλίο και χαζολο-

γώντας στο τάμπλετ μου, αλλά κρατώ την όρεξή μου για την Κυριακή, που είναι ημέρα πρωινής εξόδου, γλυκιάς σοκολάτας και ξεφυλλίσματος κυριακάτικων εφημερίδων.

Μιλάω επίσης με τον κρεοπώλη που είναι στο επόμενο τετράγωνο, αυτόν που μου ετοιμάζει και το φαγητό του Σέρλοκ: κιμά από κοτόπουλο ανακατεμένο με λαχανικά, σε μερίδες του μισού κιλού που τις βάζω στην κατάψυξη, τακτικά τακτικά, τη μία επάνω στην άλλη. Μία φορά τον μήνα αλλάζουμε το κοτόπουλο με μοσχάρι ή με αρνί. Για να μη βαριόμαστε.

Και, ναι, μιλάω για τον Σέρλοκ στο πρώτο πληθυντικό. Όπως οι μαμάδες για τα βλαστάρια τους.

Κακιά συνήθεια, πολύ κακιά αν θέλετε τη γνώμη μου, αλλά η ζωή μου είναι τόσο γεμάτη από κακές συνήθειες, που δεν μπορώ να σκεφτώ ποια πρέπει να κόψω πρώτη και ποια να αφήσω για λίγο πιο μετά. Με αποτέλεσμα βέβαια να μην κόβω καμία, και σχεδόν να μην τις θυμάμαι και να μη με απασχολούν. Ενώ θα έπρεπε να με απασχολούν.

Αν μη τι άλλο, τουλάχιστον δεν έχω αρχίσει ακόμη να τρώω κι εγώ από το φαγητό του Σέρλοκ.

Παίρνω απ' έξω.

Έχω μια καλή στοίβα από καταλόγους ντελίβερι στο καθιστικό, γιατί είναι πιο βολικό να τους έχεις δίπλα σου όταν τους χρειαστείς. Απλώνεις το χέρι και τους πιάνεις.

Έχουμε γίνει φίλοι με κάποια από τα παιδιά που μου φέρνουν φαγητό στο σπίτι και συχνά με απασχολεί η σκέψη τους. Να είναι άραγε καλά; Να λύθηκε εκείνο το πρό-

βλημα που μου είχαν αναφέρει; Λες να απολύθηκε εκείνο το παλικαράκι επειδή έκανε λάθος στις παραγγελίες; Κρίμα είναι, έχει ανάγκη τη δουλειά.

Ω ναι. Διάφορα τέτοια.

Μιλάω με πολύ κόσμο, τέλος πάντων, και πηγαίνοντας προς το γραφείο και όταν επιστρέφω σπίτι μετά τη δουλειά. Έστω και αν εκείνοι με τους οποίους μιλάω βρίσκονται έξω από το μαγαζί τους και σκουπίζουν το πεζοδρόμιο ή στέκονται απλώς δίπλα στο ασανσέρ και μου δίνουν τη χαρτοσακούλα με την παραγγελία μου.

Κοινωνικοποίηση λέγεται αυτό. Αμέ.

Κατά τη διάρκεια της δουλειάς, μιλάω κυρίως με το αφεντικό μου. Τον Γιώργο Δρόλια. Των φερώνυμων εκδόσεων: *Εκδόσεις Δρόλια*. Έτσι μας λένε κι έτσι μας ξέρουν ως τα πέρατα της Γης.

Αυτός είναι οι Εκδόσεις Δρόλια.

Κι εγώ είμαι το προσωπικό της επιχείρησης. Ναι, το ξέρω, δε μας λες και μεγάλη. Δε μας λες καν οικογενειακή επιχείρηση. Ο κύριος Γιώργος είναι ανύπαντρος και αυτοδημιούργητος.

Είμαστε οι δυο μας. Εκείνος κι εγώ.

Μας λες και Μονοπρόσωπη ΕΠΕ.

Αλλά, πάνω απ' όλα, μας λες Εκδοτικό Οίκο.

Κι εγώ λατρεύω τις εκδόσεις. Λατρεύω τα βιβλία. Λατρεύω τη διαδικασία που τα φέρνει στον κόσμο. Τα βιβλία και οι εκδόσεις είναι όλη μου η ζωή – αν τέλος πάντων εξαιρέσεις τον Σέρλοκ.

2

Στις οχτώ και τέταρτο είμαι στο γραφείο. Ναι· δουλεύω εννέα με πέντε, όλος ο κόσμος των εκδόσεων εννέα με πέντε δουλεύει, αλλά εγώ είμαι στο γραφείο τρία τέταρτα πριν.

Γιατί;

Λοιπόν, θα σας πω: δεν ξέρω. Είναι μια συνήθεια που κρατάει καιρό τώρα, και –όπως όλες οι συνήθειες, επαναλαμβάνω– είναι πολύ δύσκολο και πολύ αργά πια για να αλλάξει.

Κι αν σκεφτείς πως εργαζόμαι στις Εκδόσεις Δρόλια εδώ και δεκατέσσερα χρόνια, και πως ανοίγω τα γραφεία με το κλειδί μου στις οχτώ και τέταρτο εδώ και... χμμ... ναι, εδώ και δεκατέσσερα χρόνια ακριβώς, τότε καταλαβαίνεις πως αυτή εδώ ειδικά είναι μια συνήθεια που δεν πρόκειται να αλλάξει ποτέ. Όσο μεγάλη λέξη κι αν είναι αυτό το «ποτέ».

Δεκατέσσερα χρόνια...

Πολλά. Αλλά και όχι πολλά από την άλλη, και θα εξηγήσω αμέσως παρακάτω γιατί.

Έπιασα δουλειά δίπλα στον κύριο Γιώργο στα είκοσι δύο μου περίπου, ένα εξάμηνο προτού πάρω το πτυχίο μου από τη Φιλοσοφική Αθηνών.

Τη θυμάμαι εκείνη την ημέρα σαν να 'ναι τώρα.

Είχα δει την αγγελία σε ένα λογοτεχνικό περιοδικό («ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ζητείται από εκδοτικό οίκο, άμεση πρόσληψη, ευκαιρία καριέρας, ευχάριστο περιβάλλον» κτλ. κτλ.), είχα τηλεφωνήσει αμέσως για να κλείσω ραντεβού και πήγα το ίδιο απόγευμα να μιλήσω με τον κύριο Γιώργο στο γραφείο του στη Σόλωνος, χαμηλά, κοντά στην πλατεία Κάνιγγος. Εδώ που είμαστε ακόμη, δηλαδή.

Για να μην τα πολυλογώ, μέσα σε μισή ωρίτσα είχα προσληφθεί και έφτιαχνα ήδη τον πρώτο μου καφέ για το συμπαθητικό, παχουλό με έναν όμορφο τρόπο αφεντικό μου, απαντούσα στο πρώτο τηλεφώνημα ενός συνεργάτη και άρχισα να περνώ την τηλεφωνική του ατζέντα στον αρχαίο υπολογιστή της επιχείρησης. Επίσης τάισα τη γάτα του γραφείου, μια λευκή Περσίας με μαύρα πόδια και ένα επίσης μαύρο αντί, ονόματι Ουμπέρτο. Τότε ήταν μωρό ακόμη. Μηνών.

Α, και ήμουν ευτυχισμένη.

Ευτυχισμένη όμως, όχι αστεία.

Το ίδιο βράδυ, στο φοιτητικό μου σπίτι, είχα ξαπλώσει για να κοιμηθώ με ένα τεράστιο χαμόγελο στο πρόσωπό μου, και –μαντέψτε!– δεν έκλεισα μάτι. Εκείνο το χαμόγελο δεν ήθελε με τίποτα να σβήσει, και δε θα με άφηνε να κοιμηθώ ούτε λεπτό.

Δούλενα στις εκδόσεις!

Θεέ μου, θα έβγαζα βιβλία! Θα έκανα την καλύτερη δουλειά στο σύμπαν!

Πώς είχε γίνει όλο αυτό; Πού το χρωστούσα; Στην καλή μου τύχη; Σε μια σύμπτωση, δεδομένου ότι τον προηγούμενο μήνα η επί χρόνια γραμματέας του κυρίου Γιώργου είχε αποφασίσει πως δεν της άρεσε πια η ζωή στην πρωτεύουσα και γύριζε στο χωριό της για να ασχοληθεί συστηματικά με τις βιολογικές καλλιέργειες και την παραγωγή σαλιγκαριών, που τότε είχε κάπως αρχίσει να γίνεται σιγά σιγά της μόδας;

Δεν είχε σημασία.

Ήμουν πια στη θέση της, ήμουν οργανικό κομμάτι των Εκδόσεων Δρόλια και –ναι!– εργαζόμουν στις εκδόσεις.

Στις εκδόσεις.

Αυτό ακριβώς που ήθελα να κάνω από τότε που θυμόμουν τον εαυτό μου.

Αν με ξεχώριζε κάτι από τα άλλα παιδιά, από το δημοτικό σχολείο ακόμη, ήταν η λατρεία μου για τα βιβλία. Δεν ήθελα μόνο να τα διαβάζω· ήθελα να τα μυρίζω, να τα ψαχουλεύω, να τα κοιτάω υπό διάφορες γωνίες, να σέρνω τα δάχτυλά μου πάνω στις σελίδες τους, να τα τοποθετώ με βάση το ύψος και το πάχος τους πάνω στα ράφια της μικρής βιβλιοθήκης μου, να ψάχνω τις ταυτότητές τους και να τις συγκρίνω.

Ταυτότητα είναι εκείνη η σελίδα, ξέρετε, συνήθως πίσω από τη σελίδα τίτλου, όπου γράφονται τα στοιχεία της έκδοσης με μικρά γραμματάκια: ο συγγραφέας, ο τίτλος στο πρωτότυπο αν πρόκειται για μετάφραση, ο μεταφραστής, η διεύθυνση του εκδοτικού οίκου, και διάφορα παρόμοια.

Δεν είναι όλες ίδιες, αλλά όλες είναι όμορφες και γοητευτικές. Καμιά φορά βέβαια η ταυτότητα είναι στην αμέσως προηγούμενη σελίδα από τον τίτλο, αλλά το σωστό είναι να μπαίνει πίσω του: έτσι, αν έπειτα από κάποια καταστροφή, μια πυρκαγιά ή μια πλημμύρα ή μια επίθεση εξωγήινων μας έμενε μόνο ένα φύλλο από το βιβλίο, αυτή η περίφημη σελίδα τίτλου, θα είχαμε και την ταυτότητα από πίσω – δηλαδή όλα του τα στοιχεία.

Δεν είναι τέλειο; Δεν είναι σπουδαίο;

Όχι, ε;...

Ναι, το ξέρω· ελάχιστους ενδιαφέρει κάτι τέτοιο. Και δεν έχουν και άδικο όλοι οι υπόλοιποι, οφείλω να πω.

Αλλά εμένα με συνάρπαζαν αυτά τα μικρά βιβλιοφιλικά μυστικά. Με συνάρπαζαν όπως συναρπάζουν τον υπόλοιπο κόσμο οι εκλογικές αναμετρήσεις ή τα βραβεία Όσκαρ. Τα έψαχνα παντού –υπάρχουν πολλά, υπάρχουν άπειρα βιβλιοφιλικά μυστικά– και τα λάτρευα.

Και όσο περνούσαν τα χρόνια το ένιωθα όλο και πιο πολύ: *Έπρεπε να δουλέψω στα βιβλία.*

Αυτό ήταν το όνειρό μου.

Εξ ου και η Φιλοσοφική. Το Φιλολογικό. Έπρεπε να έχω καλές βάσεις.

Εξ ου και η εμμονή που είχα με τη βιβλιοθήκη μου, μια βιβλιοθήκη που μεγάλωνε ολοένα και που γινόταν διαρκώς πιο πλούσια και πιο προσωπική και πιο επεκτατική. Στο σπίτι έβλεπες περισσότερα βιβλία από όσα έχει μια συνηθισμένη συνοικιακή δανειστική βιβλιοθήκη.

Εξ ου και... εξ ου και οι λιγοστές μου παρέες.

Δεν ήμουν το κορίτσι που πηγαίνει στα πάρτι. Δεν ήμουν το κορίτσι που ξενυχτάει έξω από το σπίτι του.

Ξενυχτούσα στο δικό μου, φορώντας φόρμες, φούτερ, τεράστιες κάλτσες με κεντημένα ζωάκια επάνω, και με τα μαλλιά μου κρατημένα σε έναν ετοιμόρροπο κότσο με ένα μολύβι Faber Castell 9000 HB.

Ξενυχτούσα διαβάζοντας.

Και μυρίζοντας τα βιβλία μου.

Ακούγεται κάπως παλαβό όλο αυτό, το παραδέχομαι, αλλά έτσι ήταν.

Και αυτό ακριβώς με έφερε δίπλα στον κύριο Γιώργο εκείνη την αξέχαστη ημέρα.

Όταν του έκανα τον πρώτο του καφέ. Αχ, τι μέρα κι εκείνη...

Θα του έκανα άλλους τρεις χιλιάδες τριακόσιους τα επόμενα χρόνια, έναν κάθε πρωί. Και άλλους τρεις χιλιάδες τριακόσιους τα μεσημέρια.

Όχι και άσχημη καριέρα, ναι;

Καθόλου άσχημη καριέρα.

Απλώς *καμία* καριέρα απολύτως. Ορίστε, το ομολόγησα.

Τα πράγματα θα μπορούσαν να είχαν πάει καλύτερα. Δεν ξέρω πώς. Θα μπορούσαν. Αν ήταν άλλος ο κύριος Γιώργος. Αν ήμουν άλλη εγώ. Αν ήταν άλλος, *αλλιώς*, ο κόσμος.

Όμως, καθώς μείναμε όλοι μας –και ο κύριος Γιώργος, και εγώ, και ο κόσμος– έτσι όπως μας προόριζαν να μείνουμε το DNA μας, οι αμετάβλητες κοινωνικές μεταβλητές και η δειλία μου, η καριέρα μου αφορούσε κυρίως την Τέχνη του Καφέ.

Εντάξει, έκανα και μερικά άλλα πράγματα ανάμεσα από τους δύο καφέδες, δεν μπορώ να το κρύψω. Αλλά μη φανταστείτε τίποτε μεγαλεία. Γενικώς, δεν έκανα τίποτε που θα μπορούσες να το πεις *καριέρα*.

Δυστυχώς. Αλλά έτσι πάει ο κόσμος. Έτσι πάνε τα πράγματα, πάντα.

Στις Εκδόσεις Δρόλια εκδίδουμε πολλά και διάφορα. Και το κοινό μας μας ακολουθεί πιστά. Ή περίπου.

Κατ' αρχάς, έχουμε μια σειρά βιβλίων εκλαϊκευμένης φιλοσοφίας. Πολύ μεγάλη επιτυχία. Κατά δεύτερον, έχουμε μια σειρά εσωτερισμού και απόκρυφων κειμένων. (Όχι και τόσο απόκρυφων, μια και τα εκδίδουμε, αλλά καταλαβαίνετε τι εννοώ.) Και βέβαια έχουμε και μια σειρά Ιστορίας και γεωπολιτικής –η ειδικότητά μας–, όπου βγάζουμε μονογραφίες για διάφορες περιόδους, εποχές και συγκυρίες. Καθώς επίσης μια σειρά με βιογραφίες επιστη-

μόνων. Και, τέλος, μια σειρά λαογραφίας, το δεύτερο πολύ δυνατό μας χαρτί.

Αυτά. Ή σχεδόν.

Αν με ρωτάτε τι με ενδιαφέρει και τι αγαπώ περισσότερο από όλα αυτά, η απάντηση είναι –ίσως το έχετε καταλάβει– προφανής.

Τίποτε.

Ή μάλλον, για να είμαι δίκαιη: όλα με ενδιαφέρουν και όλα τα αγαπώ λιγότερο ή περισσότερο.

Αλλά τίποτε από όλα αυτά δεν είναι εγώ.

Γιατί εγώ αγαπώ τη λογοτεχνία. Την ποίηση. Την πεζογραφία.

Ή μάλλον όχι, όχι... ψέματα.

Δεν τα αγαπώ.

Τα λατρεύω.

Αν η λογοτεχνία ήταν πισίνα, θα φορούσα το μαγιό μου και το σκουφάκι μου, θα ανέβαινα στον πιο ψηλό βατήρα και θα βουτούσα στην αγκαλιά της κάνοντας πέντε τούμπες στον αέρα.

Αλλά δεν είναι. Και δεν είναι καν το αντικείμενό μας εδώ στις Εκδόσεις Δρόλια. Το αντικείμενό μας είναι η εκλαϊκευμένη φιλοσοφία, η Ιστορία και η γεωπολιτική, οι επιστήμονες και οι βίοι τους, και η λαογραφία. Και τα απόκρυφα κείμενα.

Καλά και άγια όλα αυτά, δε λέω, και μας κρατούν ζωντανούς και όρθιους στην αγορά, αλλά...

Αλλά τίποτε από όλα αυτά δεν είναι εγώ.

Εγώ έπρεπε να είχα αφιερωθεί στη μεγάλη μου αγάπη.
Έπρεπε.

Αντ' αυτού, όμως, αφιερώθηκα στη δουλειά μου. Και η δουλειά μου είναι οι Εκδόσεις Δρόλια – και το καλό τους.

Και οι καφέδες του κυρίου Γιώργου.

Α, και τα βιβλία αυτοβοήθειας.

Δε σας είπα γι' αυτά. Θα σας πω αμέσως τώρα.

Η ιστορία με τα βιβλία αυτοβοήθειας ή αυτοβελτίωσης, ή όπως αλλιώς τα λένε τέλος πάντων, ξεκίνησε πριν από τέσσερα χρόνια, όταν μπήκα στη δεύτερη δεκαετία μου στο γραφείο. Σε μια συναισθηματική έξαρση συνοδευόμενη από κλάματα, νεύρα και φωνές, ζήτησα από τον κύριο Γιώργο να μου δώσει την άδεια να κάνω κάτι ακόμα για να μην τρελαθώ. Δε μου έλειπε η δουλειά – δεν είναι αυτό. Αλλά την έκανα πια με κλειστά μάτια και η ουσιαστική λάτρα της ημέρας (τα τηλεφωνήματα στους συγγραφείς και στους επιμελητές μας, οι συνεννοήσεις με το τυπογραφείο και το βιβλιοδετείο, οι επαφές με τους αρχισυντάκτες των περιοδικών που παρουσίαζαν τα βιβλία μας ή έκαναν κριτικές κτλ. κτλ.), η ουσιαστική λάτρα και δουλειά, λέω, της ημέρας τελείωνε γύρω στις έντεκα το πρωί.

Οπότε μου έμεναν άλλες έξι ώρες στο γραφείο, ένα διάστημα αρκετό για να σε σκοτώσει έτσι και δεν έχεις κάτι δημιουργικό να κάνεις.

Και εγώ δεν έκανα τίποτε δημιουργικό.

Έπαιρνα τηλέφωνα. Ήλεγχα τις διορθώσεις των λιγιστών μας βιβλίων. Κανόνιζα μία φορά τον μήνα τις πληρωμές προς τους μόνιμους συνεργάτες μας. Ενημέρωνα τον λογιστή του κυρίου Γιώργου. Τάιζα τον Ουμπέρτο.

Τέτοια.

Α, και του έφτιαχνα δύο καφέδες ημερησίως.

Δε μου έφταναν αυτά.

«Δε μου φτάνουν αυτά!» του είπα μπαίνοντας φουριόζα στο γραφείο του.

«Ποια αυτά;» με ρώτησε εκείνος κατεβάζοντας τα γυαλιά πρεσβυωπίας του και αφήνοντας στην άκρη έναν κατάλογο ξένων βιβλίων σχετικών με την καταραμένη Ιστορία και γεωπολιτική.

«Όλα αυτά!» φώναξα και μόνο τότε συνειδητοποίησα πως ο κύριος Γιώργος δεν μπορούσε να μπει στο μυαλό μου και να διαβάσει τις σκέψεις μου. Έπρεπε επομένως να το πάρω από την αρχή. «Τα βιβλία μας. Η δουλειά μου. Τελειώνω νωρίς. Δεν κάνω τίποτε σπουδαίο. Μόνο τηλεφωνώ στους συγγραφείς μας και ψήνω καφέδες και ταΐζω τη γάτα».

Ο κύριος Γιώργος δεν είχε ξεζαλιστεί ακόμη από τον κατάλογο που διάβαζε. «Κάνεις καφέ στη γάτα;» ρώτησε τρίβοντας τα μάτια του.

«Μακάρι να της έκανα!» φώναξα. «Αλλά δεν πίνει καφέ. Τον κάνει εμετό».

«Της έχεις κάνει καφέ, τον ήπιε και έκανε εμετό;» με

ρώτησε σταματώντας να τρίβει τα μάτια του και γουρλώνοντάς τα.

Ξεφύσησα δυνατά, σαν ταύρος, προτού απαντήσω.

«Όχι. Το υποθέτω αυτό».

«Α, δεν της έκανες καφέ».

«Όχι, δεν της έκανα».

«Είναι λογική η σκέψη σου όμως, υποθέτω κι εγώ πως θα τον έκανε εμετό».

«Α!» έκανα.

«“Α”» επανέλαβε εκείνος.

«Ναι», του είπα. «Α. Ή μάλλον, *aaa!*»

«Πονάς;» με ρώτησε με ενδιαφέρον, αν και όχι με τόσο πολύ ενδιαφέρον, καθώς τα δάχτυλά του, λες και είχαν αυτονομηθεί από τον ίδιο, έψαχναν σαν πέντε ζωντανά λουκανικοπιτάκια τον κατάλογό του με τα ξενόγλωσσα βιβλία Ιστορίας και γεωπολιτικής για να δουν αν ήταν ακόμη εκεί.

«Πονάω», του είπα. «Η ψυχή μου πονάει».

«Ω Θεέ μου», έκανε. «Μήπως πρέπει να πας να σε δει κανένας γιατρός;»

«Βεβαίως», απάντησα. «Ακριβώς αυτό: ψυχίατρος. Γιατί θα τρελαθώ εδώ μέσα. Γιατί δε γίνεται *τίποτα* εδώ μέσα. Γιατί θ' αρχίσω να φωνάζω και να τα σπάω *όλα* εδώ μέσα».

Αυτό το τελευταίο δεν το είπα ακριβώς έτσι, αλλά η στάση του σώματός μου το υπονοούσε καθαρά.

Ο κύριος Γιώργος το κατάλαβε. Κι εγώ το κατάλαβα ότι το κατάλαβε.

«Αχά», έκανε.

«Αχά», επανέλαβα.

«Δηλαδή...» ξεκίνησε να λέει, με τα δάχτυλά του να πιάνουν την ακρούλα του καταλόγου με τα αναθεματισμένα βιβλία Ιστορίας και γεωπολιτικής. «Δηλαδή... αν κατάλαβα καλά... ζητάς περισσότερη δουλειά. Σωστά;»

«Κύριε Γιώργο», είπα.

«Παρακαλώ», είπε.

«Αφήστε τον κατάλογο γιατί θα αρχίσω να τσιρίζω».

«Ποιον κατάλογο;» ρώτησε αθώα.

«Αυτόν!» φώναξα, και τα πέντε λουκανικοπιτάκια του μαζεύτηκαν όσο μπορούσαν πιο μέσα στο μανίκι του πουκαμίσου του.

«Τον άφησα», είπε σηκώνοντας μια αόρατη λευκή σημαία.

«Κύριε Γιώργο», είπα πάλι.

«Παρακαλώ», είπε πάλι.

Τα νεύρα μου ήταν χάλια. «Συνεχίστε αυτό που λέγατε».

«Τι έλεγα;»

«Για την περισσότερη δουλειά που ζητάω», είπα κάνοντας μια άσκηση ηρεμίας Zen με το μυαλό μου. Που μάλλον έπιασε, αν κρίνω από το γεγονός ότι δεν πήδηξα στο ταβάνι και δεν κρεμάστηκα από το αρχαίο γυάλινο φωτιστικό εκεί πάνω μιμούμενη, όχι την Τζέιν, αλλά τον Ταρζάν.

Ο κύριος Γιώργος άνοιξε το στόμα λες και μόλις εκείνη τη στιγμή πληροφορήθηκε ότι κέρδισε το τζακ ποτ στο Τζόκερ.

«Α!» έκανε. «Α!» ξανάκανε. «Μα αυτό είναι περίφημο», είπε μετά, και ευτυχώς που το είπε, γιατί ένα τρίτο «Α!» μπορεί και να με ανέβαζε τελικά στο φωτιστικό του γραφείου του.

«Περίφημο», είπα κι εγώ μη βρίσκοντας κάτι πιο κατάλληλο να πω.

«Περίφημο», επανέλαβε εκείνος και χτύπησε τα χέρια του, κάτι που το συνήθιζε.

«Ναι, ε;» είπα.

«Βεβαιότατα», είπε. «Γιατί, κοίτα να δεις, μπροστά μας ανοίγονται έτσι διάφορες προοπτικές».

«Καινούργιοι δρόμοι», είπα εγώ.

«Νέες ευκαιρίες», υπερθεμάτισε εκείνος.

«Ένα μικρό βήμα για τις Εκδόσεις Δρόλια, ένα μεγάλο βήμα για την ανθρωπότητα», είπα και το μάτι μου έβγαζε σπίθες σαν φλόγιστρο οξυγονοκολλητή.

«Το λες ειρωνικά;» με ρώτησε ο κύριος Γιώργος.

«Όχι, κύριε Γιώργο, πώς σας ήρθε αυτό;»

«Γιατί, αν το λες ειρωνικά, κάνεις λάθος», είπε.

«Α μπα, ναι;»

«Βεβαιότατα», ξαναείπε. Του άρεσε να λέει «βεβαιότατα», καθώς και το να χτυπάει παλαμάκια. Ήταν τέτοιου είδους άνθρωπος. «Βεβαιότατα», είπε για τρίτη φορά και εκείνο το φλόγιστρο στο ένα μου μάτι άρχισε να μουγκρίζει.

«Στο προκείμενο», του είπα.

«Βεβαιότατα», είπε για τέταρτη φορά. «Γιατί έχω ιδέες, Δήμητρα, μεγάλες ιδέες».

«Για ακόμα ένα βιβλίο Ιστορίας και γεωπολιτικής;» είπα.

«Για πολλά ακόμα βιβλία Ιστορίας και γεωπολιτικής», απάντησε και αμέσως άναψε ένα φλόγιστρο και στο άλλο μου το μάτι, το ειρηνικών πεποιθήσεων, το χίπικο. Peace and love.

«Κύριε *Πώργο*», είπα και το «Γιώργο» ακούστηκε σαν πυροβολισμός σε κηδεία. Όχι κηδεία στην Κρήτη. Σε άλλο μέρος, πιο ήσυχο. Σαν *αναπάντεχος* πυροβολισμός.

«Περίμενε, *Δήμητρα*», είπε εκείνος, με τα αυτιά του να ακούν και να ξανακούν την ηχώ του πυροβολισμού. «Φυσικά και θα βγάλουμε πολλά ακόμα βιβλία Ιστορίας και γεωπολιτικής γιατί τα ζητά το κοινό μας. Φυσικά και θα συνεχίσουμε να βγάζουμε βιβλία και στις άλλες μας σειρές. Το κοινό μας αδημονεί και μας στηρίζει. Όμως δεν εννοούσα αυτό τώρα».

«Αλλά τι εννοούσατε;»

«Εννοούσα πως είναι καιρός να αναλάβεις κάτι ακόμα».

«Να κάνω και έναν τρίτο καφέ, ας πούμε;»

«Τρίτο καφέ; Όχι τρίτο καφέ».

«Να πηγαίνω βόλτα τον Ουμπέρτο;»

«Δε νομίζω πως είναι καλή ιδέα. Του αρέσει το γραφείο μας. Και τα γατιά, γενικά, δεν πηγαίνουν βόλτες. Όχι τα οικόσιτα. Δεν είναι σκύλοι».

Κρατήθηκα. Εισέπνευσα αργά και βαθιά, με το στομάχι. Ένας χρόνος εισπνοής, τρεις χρόνοι εκπνοής. Το επανέλαβα όλο αυτό πέντε φορές.

«Δήμητρα», είπε εκείνος.

«Ορίστε».

«Έχεις πάθει κάτι; Ζαλίζεσαι;»

«Ναι».

«Μήπως να συνεχίσουμε μια άλλη φορά αυτή τη συζήτηση;»

«Όχι».

«Γιατί σε βλέπω που αναπνέεις περίεργα».

«Επίτηδες το κάνω».

«Επίτηδες αναπνέεις περίεργα;»

«Ναι, κύριε Γιώργο, είναι το χόμπι μου».

Με κοίταξε όπως συνήθως κοιτά ο κόσμος έναν βόα που λύνει σταυρόλεξο. Ή, τέλος πάντων, όπως θα τον κοιτούσε ο κόσμος αν έλυνε σταυρόλεξο.

«Δήμητρα», ξανάπε.

«Ορίστε».

«Θέλω να αναλάβεις μια καινούργια σειρά βιβλίων».

Αμάν. Αμάν αμάν. Το κεφάλι μου μούδιασε. Το αίμα στις φλέβες μου έκανε ένα αυτοσχέδιο πάρτι, με καπελάκια γενεθλίων, κάπκεϊκ και αλκοόλ.

Έκανα μεταβολή και πήγα προς την πόρτα.

«Πού πας;» μου φώναξε ο κύριος Γιώργος.

«Ε...» έκανα, «δεν ξέρω. Να ετοιμάσω την καινούργια σειρά, υποθέτω».

Ο κύριος Γιώργος χτύπησε τα χέρια του. «Βεβαιότατα», είπε. «Αλλά δεν είπαμε τι σειρά θα είναι αυτή», συμπλήρωσε.

Η Δήμητρα Κορίνη –στα τριάντα πέντε, μόνη, με έναν σκύλο και αρκούντως απελπισμένη– είναι στέλεχος εκδοτικού οίκου. Ενός μικρού εκδοτικού οίκου. Πολύ μικρού, για την ακρίβεια. Τόσο μικρού, που ασφυκτιά εκεί μέσα. Για να μην πούμε ότι ο τομέας των ενδιαφερόντων του εκδοτικού οίκου είναι τελείως άσχετος με τα δικά της εκδοτικά ενδιαφέροντα. Και για να μην πούμε, επίσης, πως η βασική της δουλειά ως στελέχους είναι να φτιάχνει καφέδες και να γράφει οδηγούς αυτοβοήθειας και αυτοβελτίωσης.

Το όνειρο της Δήμητρας είναι να κάνει μια σειρά λογοτεχνίας, μια σειρά στην οποία θα εκδίδει τα καλύτερα σύγχρονα ελληνικά μυθιστορήματα, ανακαλύπτοντας και βγάζοντας από την αφάνεια νέους συγγραφείς που ίσως δε θα είχαν διαφορετικά καμία τύχη στην καριέρα τους. Όταν όμως θα ξεκινήσει να το υλοποιεί, ούτε που φαντάζεται σε τι περιπέτεια πρόκειται να μπλέξει.

Και όταν μάλιστα κάνει την εμφάνισή του ο καλύτερος συγγραφέας της, ο Αύγουστος Γιανναράς, ένας νέος άντρας με εμφάνιση μοντέλου, η Δήμητρα θα τα χάσει τελείως –και δικαίως–, θα αποδιοργανωθεί και θα αποφασίσει πως πρέπει επειγόντως να το σκάσει από έναν εξαεριστήρα στον τοίχο, πριν να είναι αργά.

Αλλά βέβαια πάντα είναι αργά σ' αυτές τις περιπτώσεις.
Η όχι;

Ένα διασκεδαστικό
ερωτικό μυθιστόρημα
γύρω από τον χώρο των
εκδόσεων, τους συγγραφείς,
τα βιβλία και όσους
τα αγαπάνε.

Εκδόσεις **ΨΥΧΟΓΙΟΣ**

www.psichogios.gr

ISBN: 978-618-01-2049-3

9 786180 120493

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΕ: 19481

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η